

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

*Verschijnt maandelijks, behalve in augustus.
Samengesteld door de Stichting voor Econo-
misch Onderzoek der Universiteit van Am-
sterdam.*

A. ACCOUNTANCY

IV. LEER VAN DE CONTROLE

The influence of Electronic Data Processing (E.D.P.) on internal control

Fitzpatrick, R. J. — Vóór het gebruik van de computer in de bedrijfsadministratie berustte de interne controle op het beginsel van de personele taakverdeling zodat het werk van elke employé door anderen kon worden gecontroleerd. De invoering van E.D.P. gaat ten dele gepaard met de vervanging van menselijke door machinale arbeid en schept zodoende het probleem op welke wijze een aanvaardbare interne controle te behouden. Behalve op de persoonlijke controle - mogelijk zolang de machines door mensen worden bediend - dient de interne controle dan vooral gericht te zijn op de machinale controle. De schrijver onderscheidt drie groepen en noemt allereerst de geprogrammeerde controle, door de interne accountant afgesteld op de inrichting en de eisen van de administratie, waarbij het algemene uitgangspunt is gegevens op twee verschillende wijzen te verwerken en de resultaten te vergelijken. Als tweede groep wordt genoemd een reeks van in de machine zelf aanwezige controlemiddelen, terwijl de derde groep betrekking heeft op de controle van met aanvullende of perifere middelen verrichte werkzaamheden. Deze laatste controle kan mechanisch, visueel of een combinatie van beide zijn. De schrijver geeft van elk der groepen een beschrijving van de daartoe behorende controletechnieken en besluit met de opmerking dat de elektronische verwerking wél het gebied doch niet de grondslagen van de interne controle aantast.

A IV-1
E 635.451 : E 741.23

The Controller, maart 1961

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN PRIJSVORMING

Perspectives on direct costing

Parker, John — Het kenmerk van direct costing is de scheiding van de uitgaven in vaste en variabele componenten. Deze analyse geschiedt in de boekhouding en is dus gedetailleerder dan bij de gemiddelde-kostprijscalculatie (absorption costing), waar de scheiding tussen vaste en variabele lasten extra-comptabel plaatsvindt. De uitgaven voor directe lonen en direct grondstoffenverbruik worden boekhoudkundig gezien door direct- en absorption-costing-methode op dezelfde wijze behandeld. Het essentiële verschil tussen beide methoden ligt in de behandeling van de vaste lasten, die met de fabricage samenhangen. Het tot stand komen van gegarandeerde jaarlonen en de toenemende automatie maken het aandeel van de vaste lasten in het totaal der lasten veelal zó groot, dat de schrijver in die gevallen de direct costing onaanvaardbaar acht.

Ba IV-2
E 136.232

The Canadian Chartered Accountant, maart 1961

Tracing profits overseas

Woodthorpe, John D. — In dit artikel wordt besproken het probleem van de berekening van de kosten en opbrengsten van verschillende exportmarkten en verschillende produkten. De auteur brengt vooral naar voren de interdependentie, die tussen de exportmarkten en de produkten kan bestaan.

Ba IV - 2a
E 136.353.14

The Controller, maart 1961

Iets over aandelen, inflatie en groei

R a v e s t i j n, D r H. P. W. v a n: — In dit artikel waarschuwt de schrijver met nadruk tegen de vele onjuiste meningen en misleidende redeneringen omtrent de betekenis van inflatie en economische groei in verband met de waardering van aandelen.

Niets is minder juist dan te stellen, dat aandelen altijd en obligaties nooit bescherming zouden bieden tegen inflatie. Er zijn obligaties, die - mits op het juiste moment gekocht - meer mogelijkheden tot koersappreciatie bieden dan aandelen van welke denominatie ook. Vooral als het gevaar voor inflatie de meeste beleggers uit de obligaties drijft zit meestal reeds in de aandelen een grote inflatiepremie.

Er zijn tal van soorten inflatie: de ene is gunstig voor arbeidsintensieve bedrijven, namelijk indien de lonen later stijgen dan de overige prijzen, de andere voor kapitaal-intensieve bedrijven. Dergelijke verschijnselen eisen een scherpe analyse, waarbij men niet bij algemene indexcijfers stil kan blijven staan.

Vervolgens bespreekt de schrijver het verband tussen de economische groei en de waardering van aandelen:

Het begrip economische groei is moeilijk te definiëren en het meten van deze groei is nog moeilijker. Wordt het bruto nationaal produkt als maatstaf genomen dan moet worden rekening gehouden met prijsstijgingen tengevolge van inflatie en met veranderingen in de samenstelling van het nationaal produkt. Bij dit laatste speelt vooral de relatieve toename van de overheidsdiensten een belangrijke rol. Voorts rijst de vraag of toename van de diensten dezelfde betekenis heeft als groei in de vorm van meer goederen, geproduceerd door meer machines.

Het speurwerk op het gebied van de techniek levert verbluffende resultaten op, maar vergroot de economische slijtage en dus de risico's van het ondernemen.

De schrijver concludeert zowel met betrekking tot het verband tussen waardering van aandelen en economische groei als inflatiebescherming door aandelen, dat men niet moet geloven in kreten en in „misleidende vrijers, ook al zijn zij nog zo geleerd uitgedost en gebruiken zij nog zulke mooie en ingewikkelde termen en begrippen.”

Ba V-3a
E 313.1

De Naamlooze Vennootschap, maart 1961

Variability in earnings-price ratios of corporate equities

B e n i s h a y, H a s k e l — In dit artikel worden de resultaten weergegeven van een onderzoek naar de factoren, die de rentabiliteit van de aandelen bepalen. De rentabiliteit wordt gedefinieerd als de verhouding tussen enerzijds het gewogen gemiddelde van de dividenden in het jaar van onderzoek en de acht voorafgaande jaren en anderzijds het rekenkundig gemiddelde van de hoogste en laagste koersen van het aandeel in het onderzochte jaar. Het onderzoek betrof 56 Amerikaanse industriële ondernemingen, in de jaren 1954, 1955, 1956 en 1957.

Uit de resultaten kwam naar voren, dat de beurs kleine ondernemingen prefereert boven grote ondernemingen en fluctuerende koersen boven stabiele koersen. Duidelijk blijkt de voorkeur met betrekking tot stabiele dividenden.

Ba V-3b
E 346.1

The American Economic Review, maart 1961

Die Investitionspolitik industrieller Unternehmungen

G u t e n b e r g, P r o f. D r. D r. h. c. E. — In dit artikel wordt een uiteenzetting gegeven van de verschillende motieven welke de investeringsbeslissingen van de bedrijfshuishouding bepalen. De auteur maakt eerst onderscheid tussen vervangingsinvesteringen, rationaliseringsinvesteringen en uitbreidingsinvesteringen. De grens tussen vervangings- en rationaliseringsinvesteringen acht de auteur moeilijk aan te geven. De tijdstippen waarop industriële ondernemingen gewoonlijk hun duurzame produktiemiddelen vervangen, blijken - volgens de uitkomsten van eigen onderzoek - te worden bepaald door het voortschrijden der techniek en door de technische slijtage van het bestaande apparaat. De motieven der vervangingsinvestering (rationalisering der voortbrenging en verbetering van het produkt), overwegen in zodanige mate dat alle andere investeringsmotieven hierbij op de achtergrond geraken.

Voor wat de uitbreidingsinvesteringen betreft, is uit het onderzoek gebleken dat de investeringsdecisie geactiveerd wordt in geval van gunstige langdurige afzet- of opbrengstverwachtingen en sterk geremd indien deze van slechts voorbijgaande aard zijn. Een groot aantal ondernemingen heeft zich genoopt gezien tot uitbreidingsinvesteringen over te gaan teneinde nieuwe of verbeterde produkten op de markt te kunnen brengen. Terwijl het voor-

stel tot de vervangings- en rationaliseringsinvestering meestal door de bedrijfsleider wordt gedaan, geschiedt dit bij de uitbreidingsinvestering in de regel door de top.

Vervolgens wordt ingegaan op het vraagstuk van de rendementsbepaling (vooral bij grote objecten verricht), dat van de rangorde der investeringsprojecten (deze blijkt te verschillen van bedrijf tot bedrijf), terwijl tenslotte wordt stilgestaan bij het financieringsvraagstuk der investeringen. Voor de keuze van de te volgen emissieweg zijn de specifieke verhoudingen op de vermogensmarkt alsmede de mogelijkheden van de onderneming om lang vermogen aan te trekken van doorslaggevende aard. Een bepaalde gedragslijn bleek uit het voorhanden zijnde materiaal niet op te maken.

Ba V-7

E 641.26 : E 241.4

Management International, no. 1, 1961

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Technische hulpmiddelen voor een snel functionerend bedrijfsgeheugen

O o r s c h o t, J. M. v a n — De microfilm is een efficiënte vorm van vastlegging van die administratieve gegevens die door aard of omvang niet met behulp van codeermachines op machinaal leesbare informatiedragers kunnen worden overgenomen. Een nadeel van deze vorm van bedrijfsgeheugen is de manuele en visuele, dus tijdrovende detectie van het te raadplegen beeld. Hiervoor is een oplossing gevonden door aan ieder filmbeeld een machinaal leesbare code toe te voegen op de wijze van het ponskaartensysteem. De schrijver meent dat de combinatie van deze nieuwe techniek met de elektronische administratiemachine de geheugencapaciteit van deze machine belangrijk vergroot en nieuwe mogelijkheden biedt tegen lagere kosten. Samenattend worden als voordelen van dit fotografisch geheugen genoemd de samenvoeging van menselijk en machinaal leesbare informatie in één informatiedrager, de ruimtebesparing, de snelle detectie en reproductie; dit laatste eventueel zelfs over een afstand met behulp van televisie.

Ba VI-1

E 735

Maandblad voor handelswetenschappen, 1961, nr. 4

The product planner

J o h n s o n, P. L. — Indien de ontwikkeling van een nieuw produkt zich over langere tijd uitstrekt, neemt het gevaar toe dat tenslotte een „witte olifant” op de markt wordt gebracht. Opdat voortdurend rekening kan worden gehouden met de invloed van zich wijzigende marktverhoudingen, kostenverhoudingen, enz. op de afzetkans van het nieuwe project, acht de schrijver het gewenst een stelsel van project-machtigingen in te voeren, onder leiding van een ervaren staffunctionaris, „product planner” genaamd. Een van de taken van deze nieuwe functionaris is het verzamelen van alle voor het ontworpen produkt relevante technische en economische gegevens, die bij de respectievelijke bedrijfsafdelingen aanwezig zijn, het analyseren van dit materiaal en het adviseren van de bedrijfsleiding over het al of niet verlenen of veranderen van machtigingen voor ontwikkelingsuitgaven en over de richting waarin de ontwikkeling moet worden voortgezet, opdat de aansluiting met de heersende marktverhoudingen enz. behouden blijft. Een andere taak heeft betrekking op het selecteren van en adviseren over nieuwe ideeën en vooral ook op de vraag of het ontwikkelen van een nieuw project dan wel het in licentie produceren van een bestaand ontwerp de voorkeur verdient. De functie omvat dus alle aspecten van een productontwerp en moet op zulk een wijze in de bedrijfsorganisatie worden ingevoegd dat zij in staat is van alle afdelingen de gewenste gegevens te verzamelen en uit alle functie's commissie's voor gespecialiseerd onderzoek in te stellen. De schrijver meent dat de aldus geschetste functie het gezichtsveld van het bedrijf verbreedt.

Ba VI-6

E 641.25

The Manager, maart 1961

Vijfdaagse werkweek en arbeidstijdverkorting in de detailhandel

Prof. Dr P. L. van der Velden schrijft in het nummer van 25 januari het volgende: Invoering van een vijfdaagse werkweek voor het winkelpersoneel doet voor de detailhandel het vraagstuk rijzen op welke wijze het dienstbetoon gehandhaafd kan worden. Een aantal grootwinkelbedrijven heeft als oplossing een rouleersysteem gekozen, waarbij het verkooppersoneel bij toerbeurt éénmaal in de twee weken een dag vrij krijgt. De invoering van dit systeem is slechts mogelijk door op drukke dagen met hulppersoneel te werken.

De functie van de detailhandel is te verkopen op elk moment, dat het algemene kooppatroon als doelmatig aanwijst. De openingsuren moeten zich dus aan de koopgewoonten aanpassen en niet omgekeerd. Hiervan uitgaande heeft van der Velden bezwaar tegen sluiting op zaterdagmiddag, welke, te oordelen aan de omzet, als geen andere tijd in de koopbehoefte voorziet.

Ook uit rentabiliteitsoogpunt verdient het rouleersysteem volgens van der Velden de voorkeur boven de zaterdagmiddagsluiting: de capaciteit van het winkelapparaat wordt langer bezet.

Drs. A. C. R. Dreesmann oefent in het nummer van 22 maart kritiek uit op het artikel van van der Velden. Dreesmann wijst erop, dat het argument „de Klant is Koning” ook al gebruikt is tegen de invoering van de zondag- en de zaterdagavond-sluiting. Behalve hogere kosten en dus hogere prijzen betekent het rouleersysteem ook minder deskundige bediening. Tal van factoren, waaronder de te verwachten verplaatsing van de sport-beoefening naar de zaterdagmiddag en de overgang van wekelijkse op maandelijkse betaling van het loon betekenen een vermindering van de omzet op het einde van de week. De spreiding van de zaterdagomzet over andere dagen - bijvoorbeeld door middel van speciale vrijdagaanbiedingen - ontnemt ook aan het door van der Velden naar voren gebrachte rentabiliteitsargument haar kracht. Bovendien kunnen op topzaterdagden zoals in de Sint Nicolaas-tijd de winkels op zaterdagmiddag open blijven. Tevens betekent het rouleersysteem hoge personeelskosten, hetgeen van groot belang is aangezien deze component het leeuwedeel der exploitatiekosten uitmaakt. In hetzelfde nummer is een dupliek van Prof. van der Velden opgenomen.

Ba VI-9
E 635.322.2

Economisch-Statistische Berichten, 25 januari, 22 maart 1961

De N.V. als rechtsvorm voor de moderne grote onderneming

H a c c o û, Prof. Dr J. F. — In dit artikel worden enkele recente ontwikkelingen besproken op het gebied van de naamloze vennootschap als rechtsvorm voor de onderneming. Uitgangspunt van de beschouwing is dat de naamloze vennootschap dient te worden gezien als een belangenorganisatie, gericht op het maken van winst en dat het ondernemerschap van de naamloze vennootschap is geïncorporeerd in twee organen, nl. de directie en de collectiviteit der aandeelhouders. Betoogd wordt dat in een dergelijke organisatie in beginsel niet een democratische gelijkheid van aantal stemmen past, doch een aanpassing van de zeggenschap aan het relatieve belang dat op het spel staat. Vele aandeelhouders wensen, zolang er geen moeilijkheden zijn, hun functie niet uit te oefenen, kunnen dit zelfs niet; dit laatste heeft in sommige gevallen geleid tot de introductie van het niet-roeyeerbare certificaat van aandeel. Deze ontwikkeling doet de vraag rijzen in hoeverre een andere rechtsvorm dan de N.V. in dergelijke gevallen een oplossing zou kunnen brengen, met name een vorm waarin de aandeelhouders worden tot commanditaire vennoten, terwijl de beleidsbepaling geschiedt door de leiders der aansprakelijkheid als de directeuren der N.V.

Uitvoerig wordt stilgestaan bij de figuur van de commissaris: deze heeft in de loop der tijd een steeds belangrijker plaats in het geheel der onderneming verkregen. Het belang van het ondernemen brengt mede dat in de Raad van Commissarissen geen plaats is voor vertegenwoordigers van het gemeenschaps- of werknemersbelang.

Ten aanzien van de naorlogse gewoonte slechts een beperkt deel van de zichtbaar geworden winsten uit te keren, wordt gewezen op de miskenning van het aandeelhouderschap dat hieruit voortvloeit, alsmede op de gevaren welke maatschappelijk schuilen in het concentreren van besparingen in ondernemingen, buiten het mechanisme van de kapitaalmarkt om: mogelijk kan door wijziging van de fiscale wetgeving een meer doelmatige winstuitkering worden bevorderd.

Ba VI-14 *Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, februari 1961*
E 632.4

Problemen rondom de werktijdverkorting

B e z e m e r, G. M. d e n — Een werkweek van 45 uren - waarvoor het bedrijfsleven de vorm van de vijfdaagse werkweek heeft gekozen - brengt de noodzaak van een extra produktiviteitsstijging met zich mede. Deze kan slechts worden bereikt, indien de bedrijfsleiding door middel van een juiste delegatie van bevoegdheden een ieder in de gelegenheid stelt met kennis van het geheel maatregelen te treffen en indien het gezamenlijke personeel bereid is deze maatregelen door te voeren. Verbetering van de interne organisatie, alsmede van de structuur van het overleg in de onderneming zijn hiertoe belangrijke hulpmiddelen.

Bij de N.V. Koninklijke Machinefabriek Gebr. Stork & Co. werden de problemen als volgt benaderd. Door de ondernemingsraad werd een speciale commissie gevormd om de directie te adviseren. Deze commissie stimuleerde allereerst de ideeënbus. Uit het personeel werden vier gespecialiseerde commissies samengesteld ter beoordeling van de ideeën. De afdeling arbeidsstudie kreeg opdracht de verlies- en wachttijden te bestuderen. Daartoe werden ca. 900.000 waarnemingen verricht. De resultaten hiervan omvatten een nauwkeurige samenvatting van de per dag geconstateerde verliezen; een grafische voorstelling

van het verloop van de produktiviteit over de dag; een samenvatting van de grootste verliesposten; een overzicht van de kosten van deze in uren, resp. in geld.

De rapporten van de commissie uit de ondernemingsraad, alsmede van de afdeling arbeidsstudie werden ter bestudering gegeven aan de chef, die verantwoordelijk is voor de gang van zaken in zijn afdeling en voor de bereikte produktiviteit. Dit heeft geleid tot verbeteringen in de organisatie. Bovendien waren de gegevens van de afdeling arbeidsstudie aanleiding tot algemene conclusies met betrekking tot de tijdsbesteding gedurende de dag, de invloed van de zwaarte van het werk en de invloed van de structuur der organisatie in de afdeling.

Nadat verbeteringen in de outillage der organisatie van de afdelingen waren aangebracht, kon een ranglijst worden opgesteld van de afdelingen met de meeste ruimte in de tarieven. Hierna werden deze afdelingen op juiste normstelling onderzocht. De ondernemingsraad is bij de gevolge benadering sterk stimulerend opgetreden.

Ba VI-18
E 643

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, maart 1961

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Vraagstukken van medezeggenschap in ondernemingen en bedrijfstak

Schmelzer, Drs W. K. N. — De economisch ontwikkelde landen van de vrije wereld baseren hun economisch bestel op de vrije ondernemingsgewijze produktie. Het voortbestaan van dit bestel wordt bedreigd: van buitenaf door de militaire en politieke opmars van het communisme en van binnen uit door onverschilligheid met betrekking tot en vervreemding van deze sociaal-economische grondslag van onze maatschappij bij brede lagen van de bevolking.

Voor Nederland is de communistische dreiging en de apathie ten aanzien van de sociaal-economische grondslagen van onze maatschappij niet zo actueel. We moeten echter niet zelfgenoegzaam blijven rusten.

In het kader van de vrije ondernemingsgewijze produktie moeten we daarom trachten te komen tot een zo volledig mogelijke erkenning van de menselijke waardigheid bij de arbeidende mens en tot het scheppen van zo ruim mogelijke kansen tot ontplooiing en verantwoordelijkheid in de arbeid.

Primair dienen we de goede verhoudingen in de bedrijven te bevorderen. Een nuttige bijdrage kan de ondernemingsraad hieraan leveren.

De werknemers kunnen bij de functionering van het sociaal-economisch bestel op het niveau van de bedrijfstak worden betrokken in het kader van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie. Ook de vertegenwoordigers der werkgevers worden hier met een ruimere problematiek dan die van hun eigen onderneming geconfronteerd.

Voor de toekomst van het stelsel der vrije ondernemingsgewijze produktie is voorts noodzakelijk, dat de werknemers een persoonlijk aandeel verwerven in de produktiemiddelen.

Van groot belang voor het voortbestaan van ons economisch bestel is een grotere openbaarheid omtrent het wel en wee der ondernemingen. Juist omdat de problemen ingewikkelder worden en vele nieuwe aandeelhouders minder deskundig zijn, is versterking van de publiciteit voor een verantwoordelijke maatschappij onontbeerlijk.

Ba VII-4
E 633.232

Maatschappij-Belangen, februari 1961

Towards a theory of retribution in industry

Paterston, T. T. — Indien iemand bij een bedrijf in dienst gaat verbindt hij zich een bepaalde prestatie te leveren en daartoe de bevelen van zijn meerderen in acht te nemen. Voldoet hij door zijn eigen schuld niet aan zijn verplichtingen dan staat hij bloot aan vergeldingsmaatregelen. Steeds zal er scherp op moeten worden gelet of iemand wel door zijn eigen schuld in gebreke is.

Er zijn verschillende strafmaatregelen: mondelinge terechtwijzing, overwerk, geldboete, degradatie, aantekening op de conduite-lijst, verlies van goodwill, ontslag.

De straf moet in redelijke verhouding tot de overtreding staan. De ernst van de overtreding dient te worden afgemeten aan de omvang van de schade, die erdoor aan het bedrijfsresultaat wordt toegebracht. Ook moet niet uit het oog worden verloren, dat verschillende personen zich door eenzelfde strafmaatregel in verschillende mate gestraft kunnen voelen al naar hun leeftijd, sexe, aantal dienstjaren, mate van geschooldheid, sociale omgeving, persoonlijke omstandigheden.

De directe chef is de aangewezen persoon om te oordelen of iemand gestraft behoort te worden. Doet een hoger geplaatste dit dan wordt daardoor de autoriteit van de chef ondermijnd. Degene die de straf vaststelt kan echter wel een andere functionaris dan de directe chef zijn.

Evenals in iedere rechtspraak is het gewenst, dat de mogelijkheid tot hoger beroep open staat.

De schrijver besluit het artikel met een behandeling van de vraag welke functionarissen onder verschillende organisatievormen de aangewezen personen zijn om strafmaatregelen uit te vaardigen.

Ba VII-5
E 641.217.3

The Manager, maart 1961

Waardevaste Pensioenen

Doorn, Dr A. van — De gebruikelijke pensioenvoorzieningen van overheid en bedrijfsleven zijn gebaseerd op het zg. kapitaaldeckingssysteem, gaan dus uit van het gulden-is-gulden beginsel en houden derhalve geen rekening met de na-oorlogse daling van de koopkracht der munteenheden. Het nieuwe in de Algemene Ouderdomswet is niet alleen het zg. omslagstelsel als financieringsmethode, doch ook de garantie van waardevastheid der uitkeringen. Ten aanzien van wat hier onder waardevast moet worden verstaan, is men niet tot overeenstemming gekomen. Onderscheid wordt gemaakt tussen economisch en sociaal waardevaste pensioenen. Terwijl de eerstgenoemde een bescherming wensen te bieden tegen een absolute daling van het reële inkomen der pensioentrekken, wil het sociaal waardevast pensioen een relatieve achteruitgang voorkomen, d.w.z. ten opzichte van het reële inkomen van loontrekken.

Bij het omslagstelsel levert de doelstelling van sociaal waardevaste pensioenen geen moeilijkheden op. Het omslagstelsel moet echter worden opgezet als volksverzekering of bv. het gehele bedrijfsleven omvatten. Voorts heeft het te kampen met onzekerheden welke bij het kapitaaldeckingsstelsel een minder belangrijke rol spelen. De auteur denkt hierbij in de eerste plaats aan het risico van een massale werkeloosheid. Een tweede bezwaar wordt gevormd door de onzekerheden van demografische aard: een ongunstige verhouding tussen de aantallen premiebetalers en pensioentrekken zou tot een onmogelijk hoge premie moeten leiden. Niettemin concludeert de auteur dat het omslagstelsel de meest geschikte financieringsvorm is, omdat het op economisch en sociaal verantwoorde wijze aan het ideaal van waardevaste pensioenen voldoet. Een lijst van geraadpleegde literatuur is aan het artikel toegevoegd.

Ba VII-9
E 313.1

Maandblad voor Bedrijfsadministratie en -organisatie, maart 1961

Belegging in aandelen door pensioenfonds

Brands, Prof. J. — In dit eerste van een tweetal artikelen wijst de schrijver op de ernstige gevolgen van de daling van de koopkracht van het geld voor de gepensioneerden.

Bij de ouderdomsvoorziening zijn betrokken enerzijds de werkgevers - overheid en ondernemers - en anderzijds levensverzekeringsmaatschappijen en bedrijfspensioenfonds. Met uitzondering van de A.O.W. zijn de voorzieningen gebaseerd op het kapitaaldeckingssysteem. Dit systeem zou, gegeven de waardedaling van het geld, slechts tot het doel van de ouderdomsvoorziening - het waarborgen van een redelijk inkomen - leiden indien belegging zou geschieden in indexobligaties en indexleningen. Zolang echter de kredietzoekenden voldoende geldgevers kunnen vinden, die met de gulden - is - gulden leer genoeg nemen zijn er geen emittenten voor deze indexobligaties te vinden.

De pensioenen moeten worden beschermd tegen inflatie of, met andere woorden, zij moeten worden aangepast aan de stijging van de kosten van levensonderhoud. Bij de op een omslagstelsel gebaseerde A.O.W., - waarbij aan de uitkeringen indexcijfers ten grondslag liggen - is hierin voorzien. Voor grote groepen van beter betaalde werknemers is dit staatspensioen echter beslist ontoereikend om het levensniveau te bekostigen dat zij redelijkerwijs na hun 65e levensjaar mogen verwachten; daarom zijn zij doorgaans voor aanvullend pensioen verzekerd. Dit aanvullend pensioen is van grotere omvang en dus voor hen van meer belang dan het staatspensioen.

Ba VII-9
E 313.1

Tijdschrift voor Vennoetschappen, Verenigingen en Stichtingen, maart 1961

RECTIFICATIE

In het mei-nummer van het repertorium werd het artikel van de Heer J. W. Pon, getiteld „De consequentie van een ontwikkeling”, abusievelijk gecodeerd op Ba IV-2. Dit moet zijn A IV-2.